

Regelverk for tilskuddsordning:

Kompetanse- og tjenesteutviklingstilskudd

1. Mål og målgruppe for ordningen

Målet er å bidra til å redusere mangelen på personell med relevant fagutdanning i omsorgstjenesten, og legge til rette for en bærekraftig omsorgstjeneste.

Midlene skal bidra til at kommunene setter i verk kompetansehevende tiltak og utviklingsarbeid ut fra lokale forutsetninger og behov, i tråd med tillitsreformen. Videre skal midlene bidra til at kommunene organiserer tjenester, oppgaver og ansvar på en måte som sikrer best mulig utnyttelse av tilgjengelig personell og kompetanse. Strategisk kompetanseplanlegging er en viktig forutsetning for dette arbeidet.

Delmål:

- Kompetanseheving i form av grunn- og videreutdanning
- Kompetanseheving i form av etterutdanning i tråd med nasjonale satsninger på BPA- og ABC-opplæring
- Bidra til at kommuner over hele landet har mulighet til å etablere praksisplasser for helse- og sosialfagsstudenter
- Tjenesteutvikling og implementering av de gode løsningene på tvers av kommunene, jf. nasjonale satsninger som tillitsreformen, redusere deltid, frikommune-forsøket, TØRN mv., tilpasset lokale behov

Tilskuddsordningen inngår i Kompetanseløft 2025 og Opptrappingsplan for heltid og god bemanning i omsorgstjenesten.

Målgruppen er ledere, ansatte og personer som kan rekrutteres til å jobbe i omsorgstjenesten. For kompetansetiltak innen psykisk helse og rusfeltet kan ansatte også i andre kommunale og fylkeskommunale etater være målgruppe (f.eks. NAV, barnevernstjeneste, barnehager og skoler). Den endelige målgruppen er brukere av den kommunale omsorgstjenesten og deres pårørende.

2. Kriterier for måloppnåelse for ordningen

Med utgangspunkt i fastsatte mål for ordningen (punkt 1) skal Helsedirektoratet rapportere tilbake til Helse- og omsorgsdepartementet om oppnådde resultater. Årlige rapporteringer fra tilskuddsmottaker skal synliggjøre status for måloppnåelse. Helsedirektoratet innhenter også statistikk fra SSB over personellutviklingen i helse- og omsorgstjenesten i kommunene. Basert på informasjon innhentet fra tilskuddsmottakerne og eventuelle andre kilder legges følgende indikatorer til grunn for å vurdere graden av måloppnåelse for ordningen som helhet:

Indikatorer for vurdering av kompetanseutvikling:

- Antall personer som gjennomfører opplæringstiltak og utdanning fordelt på:
  - Utdanning på videregående opplærings nivå / fagbrev (helsefagarbeider m.m.), herunder kvalifisering av ansatte uten formell fagutdanning
  - Fagskoleutdanning (påbygg videregående opplæring / fagbrev)
  - Bachelorutdanning helse- og sosialfag
  - Videreutdanning og mastergradsutdanning (påbygg bachelornivå)

- ABC-opplæring
- BPA-opplæring

Indikatorer for vurdering av tjenesteutvikling:

- Beskrivelse av brukernes og pårørendes erfaringer og opplevde nytte.
- I hvilken grad behovet for kompenserende tjenester er blitt redusert / henvisning til redusert behov for kompenserende tjenester.
- I hvilken grad nye løsninger har gitt kvalitative og økonomiske gevinster for brukerne og kommunen.
- I hvilken grad tiltaket har overføringsverdi til andre kommuner og betydning for praksis.

3. Hvem kan få tilskudd

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Interkommunale selskaper
- Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- Frivillige og ideelle organisasjoner (herunder stiftelser)
- Universiteter og høyskoler
- Bedrifter
- Søkere utenfor Norge (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg og presiseringer:

Kommuner kan velge å utvikle tiltak og tjenester i samarbeid med andre kommuner, helseforetak, næringsliv, utdannings- og forskningsinstitusjoner, frivillig sektor eller andre aktører. Ved samarbeid er kommunen økonomisk og administrativt ansvarlig, og skal stå som søker for prosjektet i sin helhet.

Fylkeskommunene kan kun søke om tilskudd til kompetansetiltak innen psykisk helse og rusfeltet.

4. Søknaden skal inneholde

- Søkerens mål med tilskuddet
- Prosjektbeskrivelse/beskrivelse av tiltak det søkes om tilskudd til
- Budsjett (skal kunne sammenliknes på samme nivå med regnskap dersom regnskap kreves)
- Delfinansiering/tilskudd fra andre instanser
- Egenfinansiering
- Redegjørelse for de interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse for prosjektet
- Søkerens vurdering av risiko ved prosjektet

Søknaden undertegnes av kommunedirektør eller den som har signeringsfullmakt (gjelder kommuner og fylkeskommuner). For andre søkere skal søknaden undertegnes av styreleder eller den som har signeringsfullmakt.

Tillegg og presiseringer:

Søknaden skal inneholde en beskrivelse av planlagte aktiviteter og tiltak og hvordan disse vil bidra til

måloppnåelse (se regelverkets punkt 2).

Søknaden skal inneholde informasjon som belyser tildelingskriteriene i regelverkets punkt 5.

5. Tildelingskriterier

- Skjønnsmessig vurdering med utgangspunkt i forventet måloppnåelse
- Ordningen er øremerket i statsbudsjettet
- Kvantifiserbare tildelingskriterier
- Andel av regnskapsførte utgifter

Det gis tilskudd til:

Det gis tilskudd til kompetansetiltak og tjenesteutvikling i omsorgstjenestene. Videre gis det tilskudd til kompetansetiltak innen psykisk helse og rusfeltet i andre kommunale og fylkeskommunale tjenester.

Kompetanse- og tjenesteutviklingstilskuddet skal sees i sammenheng med Kommunal- og distriktsdepartementets skjønnstilskuddsordning som også kan benyttes til utviklingsarbeid i kommunene.

Tillegg og presiseringer:

Det legges som hovedregel til grunn en kommunal egenandel. Dersom kommunen mottar andre statlige tilskudd hvor det er langt inn en forutsetning om kommunal egenandel, skal tilskuddsmidlene ikke benyttes til å dekke denne kostnaden.

Tilskuddsberegning:

Tiltak som utvikles i samarbeid med næringsliv eller utdannings- og forskningsinstitusjoner skal gis et fortrinn.

A. Tildelingskriterier for kompetansetiltak:

Det kan gis tilskudd til følgende kompetansehevende tiltak:

- Utdanning på videregående opplærings nivå / fagbrev (helsefagarbeider mv.), herunder kvalifisering av ansatte uten formell fagutdanning
- Fagskoleutdanning (påbygg videregående opplæring / fagbrev)
- Bachelorutdanning helse- og sosialfag
- Videreutdanning og mastergradsutdanning (påbygg bachelornivå)
- ABC-opplæring

B. Tildelingskriterier for brukerstyrt personlig assistanse (BPA):

- Opplæring i henhold til forventede utgifter og opplæringsplan

C. Tildelingskriterier for tjenesteutviklingsprosjekter:

Kommunens beskrivelse av:

- Hvilke behov og utfordringer som ligger til grunn for søknaden
- Hva som ønskes oppnådd, herunder beskrivelse av mål og målgrupper for tiltaket
- Hvordan tiltaket er organisert, herunder samarbeid og samarbeidspartnere
- Hvilke konkrete gevinster/effekter tiltaket forventes å gi, og hvilken betydning det kan få for utvikling av praksis
- Hvordan tiltaket er forankret hos ansvarlig leder med budsjettansvar i kommunen

- Hvordan brukermedvirkning og bruker- og pårørendeperspektivet er ivaretatt
En kommune kan maksimalt søke om tilskudd til fem prosjekter.

D. Følgende søknader skal prioriteres:

- Grunn- og videreutdanning
- Videreutdanning av høgskoleutdannede
- Desentraliserte studier
- Tjenesteutvikling
- Søknader fra distriktskommuner

6. Rapportering fra tilskuddsmottaker skal inneholde

Kommunene og andre tilskuddsmottakere rapporterer til Statsforvalteren. Rapporteringsfrist er 01.04 året etter tilskuddsmidlene ble tildelt. Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. per 31.12 året tilskuddet ble tildelt.

Måloppnåelse: Tilskuddsmottakers vurdering av gjennomførte tiltak og hvordan/i hvilken grad dette har bidratt til at målene for tilskuddsordningen (se punkt 1) er oppnådd.

Regnskap: Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker skal kunne sammenlignes på samme nivå. Nærmere informasjon om regnskapsrapportering blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Revisorattestasjon: Der det innvilges tilskudd på 200 000 kroner eller høyere stilles det krav om revisorbekreftelse av regnskapet. Nærmere informasjon om revisorkontroll og attestasjon blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Avtalte kontrollhandlinger: Ikke aktuelt for denne ordningen.

7. Søknadsbehandling

Innstilling om avgjørelser/vedtak skal fremmes av: Statsforvalteren

Innstilling skal godkjennes av: Statsforvalteren

Avgjørelser/vedtak skal fattes av: Statsforvalteren

Hvordan søker skal opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Vedtaksbrev

Prosess for søknadsbehandling ut over dette: Statsforvalteren forvalter tilskuddsordningen, og søknadene skal sendes det enkelte statsforvalterembete. Informasjon om søknadsprosessen finnes på Statsforvalterens nettsider.

8. Klage på vedtaket

Tildeling av/avslag på tilskudd under ordningen er et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er det klagerett.

9. Rutiner for utbetaling

Tilskuddsmottaker må varsle Statsforvalteren dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummer er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Statsforvalteren eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling.

10. Oppfølging og kontroll

Helsedirektoratet kan føre kontroll med:

- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverk og tilskuddsbrev
- at opplysninger som legges til grunn for tildeling og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen. Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller.

11. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

Helsedirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd. Dette gjelder også for tilskudd hvor tilskuddsforvaltningen er delegert til andre aktører, for eksempel Statsforvalteren.

Helsedirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak når det framkommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottaker ikke bruker tilskuddet i samsvar med fastsatte betingelser. Videre kan Helsedirektoratet kreve tilskuddet tilbakebetalt dersom det er dokumentert mislighold, herunder at mottaker ikke oppfyller kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger.

Helsedirektoratet har også anledning til å nekte tilskuddsmottaker å motta tilskudd i ett eller flere påfølgende år dersom tilskuddet ikke brukes i samsvar med fastsatte betingelser. Mislighold av tilskuddsmidler kan få rettslig konsekvenser.

12. Utlysning

Utlyses på www.helsedirektoratet.no og statsforvalternes hjemmesider.